

SEUTU

The map illustrates the Sakkola region, showing the Sakkola river and its tributaries. Major lakes include Vuoksela, Valkjärvi, and Rönkkylä. The map also shows the surrounding areas of Vuoksela, Valkjärvi, and Rautu. Key locations labeled include Sakkola, Rönkkylä, Kivimäki, and Rautu. The map includes a scale bar at the bottom left and a north arrow at the top right.

A black and white photograph showing four men in suits. On the left, two men stand observing. The man on the far left has a mustache and glasses. The man next to him is looking towards the center. On the right, two men are shaking hands. The man on the far right is looking towards the handshake. In the background, a small trophy or award sits on a table.

Karosen perhejoukkueen edustajana Pentti Karonen sekä Pirkkolan sakkolalaisten edustajana Onni Jääskeläinen luovuttavat Sakkolan Jäntevän 65-vuotisjuhlasta kertyneet pääsylipputulot Sakkolan sotainvalidien kerholle. Vastaanottajina vasemmalla Lauri Lamppu ja Martti Karonen.

Uusi vuosi on jälleen alkanut ja vanha vierinyt ikuisuuteen — palaamatta.

Koemme ehkä eri tavalla nuoret ja vanhat, kenties saman ikäpolven ihmisetkin vuoden vaihtumisen. Siinä on ikäänkuin jotain pelottavaa, mutta toisaalta turvallista. Pelottavaa, ajatellessamme elämää eteenpäin oman ajallisen, inhimillisen rajoittuneisuuden varjossa. Turvallista taas katsoessamme taaksepäin siihen Kaikkivaltiaan Jumalan johdatukseen, joka on tuonut meidät tähän päivään. Eikö hän auttaisi myös huomiseen ja sen ylikin, mikäli Hän sen suo? Menneestä meidän on vain kiittäminen Samuelin tavoin: "Tähän asti on Herra meitä auttanut."

"Älkää eksykö," on varoitus vastaisen varalle. Se on Paavalin galatalaisille antama, mutta kuuluu kaikille ihmisille kaikkina aikoina. Tässä jakeessa Paavali puhuu lihan tekoihin eksymisestä, mutta pääsisältö galatalaiskirjeessä on varoitus hengellisestä eksymisestä, jollaiseen galatalaiset olivat joutuneet. Jo luonnollisessa eksymisessä ihminen kadottaa

todellisuustajun, mistä eksyminen johtuu. Tästä syystä johtuu myös hengellinen eksyminen. Meidän on syytä aina, mutta näin uudelle vuositähtäälle lähdettäessä ottaa oppia galatalaisten eksymyksestä, varjeltuaksemme vastaavalta.

Meidät on kerran pyhässä kasteessa otettu sisälle Jumalan valtakuntaan ja tehty Vapahtajamme Jeesuksen opetuslapsiksi. Tämän sisemmälle emme siihen voi täällä ajassa käydä: "Sillä kaikki te, jotka olette Kristukseen kastetut, olette Kristuksen päällemme pukeneet." Me olemme Hänessä. Olemme myös Hänessä vapautettut synnin ja kuoleman vallan laista, näin ilmoittaa Jumalan sana. Onko Jumalan sana saanut tämän todeksi näyttää omilletunnoillemme? Siellä sen vapautuksen tulisi näkyä ilona, rauhana ja rakkautena.

Näin Paavali oli puettanut myös galatalaiset Kristukseen, perustaessaan Galatian seurakunnat n. v. 51 j.Kr. Tuli kuitenkin toisia jotka "tahtovat väärillä Kristuksen evankeliumia." Kuten Paavali kirjoittaa. Paavali käyt-

tää noista hellenistikristityistä nimitystä "valheapostolit." Hän sanoo heistä: "Heillä on intoa teidän hyväksenne, mutta ei oikeata, vaan he tahtovat eristää teidät, että teillä olisi intoa heidän hyväksensä. Paavali näki mille lainalaisuuden ja eksytyksen tielle galatalaiset olivat joutuneet. Siksi hän, ikäänkuin heidät sydäntään vasten painaen huudattaa tuskasta: "Oi te älyttömät galatalaiset. Kuka on lumonnut teidät..." ja "niinkö älyttömiä olette? Te aloitte Hengessä, lihassako nyt lopetatte.

"Aikamme hengellinen elämä sairastaa galatalaisuutta", lausui eräs kirkkomme piispa hiljattain. Aikamme kiihkeä elämänrytmi on yhä enenevässä määrin ihmisen kestäkykyä koetteleva. Tämän elämänpaineen tuntemme jokainen itsessämme. Meihin nähden harjotetaan jopa painostusta ja räikeää "sumppukalastusta." Meitä harovat haaviinsa, ei ainoastaan poliittiset, taloudelliset ja ammattijärjestöt, vaan vähintään yhtä suurella innolla myös uskonnolliset suunnat ja järjestöt. Miksi? "... että teillä olisi intoa hei-

"Älkää eksykö.."

(Gal. 6:7)

KAINO RYTTY:

Liikemies ja Länkimestari

jatkoa

Myös virret ja hengelliset laulut olivat Matti Lampulle rakkaita. Näitä hän usein soitteli ja lauloi hyvällä äänellään. Olihan koko suku erittäin musikaalista sukua ja kodissa vallitsi syvä kristillinen henki.

Matti Lampun vuosisadan vaihteen aikoihin varsin mittavaksi paisunut liiketoiminta ei alunpitäen ollut itsestään selvä asia. Silläkin olivat omat taustatekijänsä. Olihan suku ammatiltaan maanviljelijäsukua, mutta taloudellisesti yritteliästä. Niinpä Martin isä Tuomas Lamppu päätti perustaa Petäjäjärvelle kauppaliikkeen. Tämä ajatus oli aikomus toteuttaa siinä 1870—1880 vaiheilla. Silloin Sakkolassa oli jo muutamia kauppiaita, ainakin Kirkonkylässä ja Riiskassa. Kiviniemeen tuli ensimmäinen kauppa myös noihin aikoihin.

Kävi kuitenkin niinkuin kävi:

dän hyväksensä." "Älkää eksykö.."

Suunnasta toiseen muuttavan ihmisen teko on epäuskon ja luopumisen merkki. Se on harhautuneen ihmisen epätoivoinen teko. Syy tuskin on sen suunnan josta hän pakenee, mikäli siellä on tarjolla Jumalan sana ja sakramentit. Se on silloin Kristuksen seurakuntaa. Syy on viettelijän ja pakenijan. Paavali varoittaa efeesolaisia: "... ettemme enää olisi alaikäisiä, jotka ajelehtivat ja joita viskellään kaikissa opintuulissa ja ihmisten arpapelissä ja eksytyksen kavalissa juonissa..." Jeesus itse varoittaa puhuessaan

luku ja kirjoitustaidottomana ei Tuomas Lamppu saanut kuvernöörin virastolta asianomaista kauppilupaa. Kaupan perustamisajatus oli tuolloin jo kuitenkin niin syvään juurtunut, ettei siitä pystytty enää antamaan periksi. Matti Lamppu oli näihin aikoihin nuorukaiseksi varttumassa oleva miehenalku ja niinpä hän joutui pelastamaan tilanteen. Hänet lähetettiin Venäjänpuolelle Lempaalaan kouluun. Koulu oli Venäjänkielinen, meikäläistä kansakoulua vastaava koulu, missä tietämän mukaan opetettiin — ainakin jossain määrin — myös Suomea.

Lempaalassa vietetyt kouluvuodet olivat käänteentekevä tekijä Matti Lampun vastaiselle toiminnalle. Joskin maanviljelys pysyi pääammattina, niin koulussa opittu venäjänkielen taito, mitä hän hallitsi erittäin hyvin, loi edellytykset laajemman kaupan ja liiketoiminnan harjoittamiseen Venä-

jälle päin. Pohjaa liiketoiminnan alkamiselle loivat osaltaan koulu-aikana hankitut tuttavuudet Inkeristä ja aina Pietaria myöten. Tämä on ymmärrettävää, sillä eiväthän silloiset koulupojat olleet mitään meidän aikamme alaluokkalaisia. Pohjaa oli tietysti luonut jo isä Tuomaan käymä kauppa ja hankkimansa tuttavuudet. Tämä kauppa oli kuitenkin tuolaista tavanomaista kannakselaisten käymää hevoskuormakauppaa. Tätä tekivät melkein kaikki silloiset Kannaksen maanviljelijät, vieden omiaan ja naapureilta ostamiaan maataloustuotteita, pääasiassa maitoa, voita, lihaa, marjoja ym. Joka kylässä oli myös tällaisia vakinaisia, aivan ammattimaisia "Pietarin ajajia." Olihan silloisen Kannaksen rajaseudun elämä ja asujamiston toimeentulo paljolti Pietariin suuntautuvan kaupan varassa.

Johtuiko Matti Lampun liikemiesura, hevoskauppa, jo kotona lapsuudessa saamastaan kiinnostuksesta hevosiin, vaiko kouluaihana Lempaalassa hevospiireihin ja kilpa-ajoihin tutustumisesta? On hyvin luultavaa, että molemmista. Jokatapauksessa hänen liiketoimintansa oli valtaosaltaan alussa hevos- ja myöhemmin myös lihakarjakauppaa. Hevoskaupassa olivat mukana sekä jalostus-, että työhevokset. Edellisten kauppaa tehtiin niin kotimaassa kuin Venäjälläkin, mutta jälkimmäisten kauppa oli pääasiassa vientikauppaa Venäjälle, missä suomalainen työhevonen oli tuohon aikaan kysyttyä tavaraa. Ostovalueena Lampulla oli Itäinen-Kannas, Laatokan-Karjala, Pohjois-Karjala ja Savo. Lamppu hallitsi vuosisadan

Kaino Rytty

vaihteen aikoina noilla seudun em. liiketoimintaa määrällisesti kuin alueellisestikin niin ylivoimaisesti, että hänestä käytettiin nimitystä "suurliikemies".

Koulunkäynti, sekä koulussa hankitut luku- ja kirjoitustaito edellyttivät nyt myös kauppaliikeen perustamisen Petäjärvelle. Liike oli kuitenkin perustettava Matti Lampun nimelle. Kaupan perustaminen viivästyi kuitenkin koulunkäynnin ja muun liiketoiminnan alkamisen vuoksi sikäli, että se avasi ovensa vasta 1891. Kauppa toimi hyvällä menestyksellä 21 vuotta, aina vuoteen 1912, eli Ojaniemeen muuttoon saakka. Kauppa ja kauppavarasto myytiin Ojaniemestä kotoisin olevalle Santeri Ollikaiselle, joka jatkoi kaupan toimintaa. Petäjärven tilan pellot Lamppu myi A. Ahlström OY:lle, jättäen metsät ja Petäjärven niityn itselleen.

Kauppatavaran kuljetus, mikä pääasiassa tuotettiin Pietarista, oli tuohon aikaan hankalaa, varsinkin kesäisin. Niinpä Sakkolan kauppiaatkin, myös Lamppu, tuottivat sen kesäisin meritse Sortanlahteen, mistä sitten hevosilla ajettiin kotiin. Näin hevoskuljetus saatiin lyhenemään noin puolella. Talvisin kuljetus tapahtui suoraan maitse Pietarista minne matkaa oli noin 80—85 kilometriä.

HAKULINE

Näin kutsuttiin yleisesti koko Itäisellä-kannaksella maanviljelijä-länkimestari Heikki Hakulista Sakkolan Hovikylästä.

Heikki Lassipoika Hakulinen oli syntynyt Rääkkylän pitäjän Rasivaaran kylässä 3 pv. syysk. 1862. Koti oli silloisten mittapuiden mukaan suhteellisen varakas maanviljelystila. Taloa isännöi Heikki Hakulisen nuoruuden ai-

koihin Hänen äijänsä = isoisä. Maanviljelys ja karjatalous olivat silloisen luontaistalouden aikaan välttämättömät toimeentulon ylläpitämiseksi, mutta tilan rahatu- lon lähteenä oli kuitenkin hevoskasvatus.

Niinpä tallissa saattoi samalla kertaa olla lähes kymmenkunta nuorta kasvavaa hevosta, sekä kyliltä varsana ostettuja, että omien hevosten varsomia. Hevosia ostettiin ja myytiin. Näin hevoskaupasta muodostui tavallaan toinen ammatti. Sitä tehtiin kotona, sekä käytiin tekemässä kylillä, mutta ennen kaikkea markkinoilla. Näin ajan mukana kasvoi myös hevos-tuntemus, että saattoi sanoa: "elä myyjältä kysele, miehen in ihtesä nähtävä millane hevonen on." Äijäänsä Hakulinen kehui erikoisen hyväksi hevostuntijaksi, tehden tämän kanssa markkinamatkoja jo aivan nuoresta pojasta lähtien. Äijäänsä hän muisteli suurella kunnioituksella: "vuon miun äijäin, siin olj yks miesten mies."

Isänsä kuoltua ja Heikki Hakulisen ollessa asevelvollisuuttaan suorittamassa myi Lassi Hakulinen tilan ja talon irtaimistoiheen. Kauppa oli yksi noita sen ajan surullisen kuuluisia puutavarayhtiöiden kanssa tehtyjä kauppia, missä myyjä jätettiin melkein "puille paljaille." Näin joutui Heikki Hakulinen jättämään kotinsa ja etsimään itselleen uuden ammatin. On kuitenkin väärin sanoa etsimään, sillä suvussa oli jo monessa polvessa längentekotaito sivuammattina. Isä ja isänsä olivat seutukuntansa kuuluisia länkimestareita jollainen kehittyi myös Heikki Hakulisesta. Länkiä tehtiin pääasiassa tilauksesta ympäri maakuntaa, mutta myös markkinoilla myytäväksi aina Viipuria ja Pietaria myöten.

Näin Hakuliselle muodostui edelleen, kuin itsestään ammatiksi hevoskauppa ja längenteko. Näihin molempiin hän oli ikäänkuin kiinni kasvanut jo lapsuudesta lähtien. Hevoskauppa oli nyt muuttuneissa olosuhteissa vähäisempää ja noin kymmenisen vuotta tuollaista vapaata markkinakauppaa, vain siellä ostamista ja myymistä. Markkinoiden väliajat oli keskitettävä längentekoon.

Sittemmin kuvaan ilmestyi kannakselainen liikemies joka ilmeni samoilla markkinoillakin aina isompien hevosmäärien ostajaksi. Hänestä Savon ja Pohjois-Karjalan hevos- ja markkinamiehet totesivat:

"Lamppu hallitsee teällä hevosmarkkinoita paremmin kun kurneryör Suomea." Kun muutamilla markkinoilla oli tutustuttu ja tehty kauppia, Hakulinen myynyt ostamia hevosia Lampulle, esitti Lamppu toivomuksen:

— sie soat kuule ostoa näitä hevosia vähä niiko minnu varte. Sie tunnet näkky hevosia ja hintoi. Kyl myö ain sit kaupoi sovitoa.

Näin tapahtui. Hakulisesta oltu tullu nyt Lampulle tuollainen epävirallinen ostomies.

Oli Joensuun markkinat alkutalvesta 1896. Nyt Lampulla tuntui olevan erikoisen tärkeää asiaa:

jatkuu

VEIKKO SOKURA

Erikois-
hammasteknikko

TAMPERE

Mäkipäänkatu 39—41 II kerros
Puh. 56 615

Anoppini

Jo paljon ennemmin, ennenkuin minusta tuli Ida-Maria Pelkisen miniä, tunsin hänet hyvin. Iloinen, ahkera, hyvä ihminen, verraton naapuri. Häyrysen Hilda, joka asui luonani oli Idan hyvä ystävä ja siksi hän usein oli "kylällä". Monta rattoisaa hetkeä vietimme Hildan kuparipannun äärellä juoden hyvää kahvia ja maistellen kuohkeaa pullaa ja Hanna-tädin kakkuja.

Kun Idasta tuli sitten anoppini, niin muistoja kertyy paljon. Hän opetti minua lehmää lypsämään, kasvimaata hoitamaan, ompelamaan ja paljon, paljon muuta.

Kun sitten pikku Airi tuli perheeseen, oli "Mummi" jokapäiväinen vieras. Ymmärrän nyt hyvin, miten rakas oli hänelle ainoan poikansa tytär. Yhdessä kylvetimme Airia. Kerran sattui, että vesikannuun jäi lämmin vesi lisäämättä ja Vauva sai kylmän huuhtelun. Molemmat kylvettäjät säikähtivät, mutta eipä tyttö ollut millänsäkään, nauroi vain.

Oli elokuun 7 päivän 1936 aamu klo 5, kun toinen tyttäreni ilmoitti tulevansa ulos pilostaan.

Herätin Laurin, aamu-uninen ja ei ollut uskoa, että tosi oli kysymyksessä, mutta lähti vihdoin hakemaan kätilöä. Kävi varmuuden vuoksi kotonaan soittamassa varmistuen kätilön hakemisesta, joka asui Petäjärven asemalla. Kätilönä oli neiti Miettinen (toimittajan ajatus on, että kyseessä oli Tyyne Karttunen?) joka myöhemmin otti vastaan poikani Viipurin naisensairaalaan. Hän oli herttainen, luottamusta herättävä työssään. Kiitän häntä hyvästä avusta.

Idakin heräsi kun kuuli mitä oli tapahtumassa ja tuli luokseni, etten olisi yksin pikku Airin kans-

sa. Tuntui turvalliselta, kun Idan hymyilevät kasvot ilmestyivät ovelle.

Yritin pidättää pikkuisen tuloa. Ida huomasi sen ja sanoi: — Älä pidätä! Ja sillä hetkellä oli vauva maailmassa! "Herra Jestas siunatkoon", huudahti Ida. "Terve Maija! Kättä päivää, huuteli Airi, joka kutsui nukkeja Maijaksi ja luuli varmaan nyt saavansa elävän nukea. Ida hämmästyneenä ja Airi hypellen sälesängyssä tekivät hetkestä niin humoristisen, että minua alkoi naurattaa makeasti ja toimintatarmoni heräsi heti. Olin

onneksi tutkinut arkkiatri Ylpön kirjaa ja tiesin millaisiin toimenpiteisiin piti ruveta.

Ja niin sain kääron viereeni. Syntymisen ihme oli taas koettu ja oli niin ihana olo.

Tuollaiset hetket ovat niitä pieniä suuria tapauksia, tai paremmin suuria pieniä hetkiä, jotka eivät koskaan unohdu ja joiden ihmeellisyyttä ei koskaan voi täydellisesti käsittää. On vain selittämätön onnentunne. Ja anoppini Ida oli osallisena ja yhdessä iloitimme terveestä, kauniista vastasyntyneestä ihmisestä.

Silloin vasta oikein tajusin, että Lassi oli ollut kerran samanlainen vauva ja että hän ainoana elossa

olevana oli niin kovin rakas Idalle. Lassilla oli ollut kaksi sisarta, mutta kuolivat nuorina, Lempi 11 v. ja Vieno vain muutaman viikon vanhana. Ymmärsin hänen toivovan ainoalleen kaikkea parhainta maailmassa, niinkuin minä ja jokainen äiti. Nyt käsitin myös, että minä olin osana hänen toivomuksilleen. Olen yrittänyt olla hyvä ja ainoa asia, mistä emme ole samaa mieltä Lassin kanssa, on alkoholin käyttö.

Mutta siinä asiassa olen voiton puolella, koska tiedän, että anoppini täydellisesti hyväksyy kantani.

Anoppini oli touhukas "Martta", kodin hoito ja puutarha olivat hänen tärkeimmät harrastuksensa ja "Martta"-työ oli kannustamassa juuri noita toimia.

Huonekukkina olivat kaktukset Idan erikoisessa suosiossa. Kyllä ne kukkivatkin! Hänellä oli monta lajia. Joulu- ja marraskuunkaktus. Leveä lehtinen isokokoinen kaktus, jonka kukat olivat suuria punakeltaisia silkkiä moninkertaisia luomuksia. Ja niinkutsuttu "vanhapoika" ainakin kerran vuodessa avasi valtavat, kauniit teriönsä. Minäkin sain muutamia onnistumaan ja kukkimaan Idan opastuksella, mutta "vanhapoikaa" en milloinkaan.

Kaunista, kaukaista aikaa ne ajat ovat nyt vuosien mentyä muistella. Ei sitä silloin osannut edes aavistaa, että elämä on niin nopeasti katoava ja joka hetki on niin kovin hauras ja kuitenkin koko ihmisiän mukana kulkeva.

Ikävä puoli on, että Idan elämä oli lyhyt. Ehkä Luoja tahtoi säästää häntä kokemasta sodan kauhuja. Aina hyvää tarkoittavana ja kotirakkaana ihmisenä olisi sota ollut hänelle liian suuri murheellinen kokemus. Muistoissa on hänen herttainen olemuksensa aina mukana.

Klaudia Pelkinen

Huuhkan poika

Kuulin kutsunnan teolle, äänen työlle työnnyttävän, sydän käski, suonet soitti, veri vaatien vavahti!

Petäjärven hovin viinasavotalle alkoi varhaisena talviaamuna kertyä eilen käskettyjä rahtimiehiä hevosineen ja resloineen. Kaikki tähän ajoon kutsutut, kymmenkunta alustalais-talonpoikaa, olivat totutelleet käskyä joko tulleet, tahi parhaillaan tulemassa. Näitä viimeisiä vartokseen, lämmittäläkseen ja saadakseen myöskin lähempiä määräyksiä moisniekalta viivähtivät lähtijät tehtaana luona olevassa savottatuvassa, joka olikin sitä varten rakennettu, että siinä ropottilaiset ja muutkin hovissa asioivat alustalaiset saisivat siinä viivähtää, jos sellaiseen oli aikaa. Eikä polttimosta ostetun viinapullon tyhjentäminenään ollut tuvassa kiellettyä, sillä hyö-

Elämän virta

Lapset on aikoja lähteneet, kulkevat maailmalla ja vasta nuorinta unehen tuuditin keinuttamalla.

Aika vierii kuin vuolas virta, mä rannalle yksin jäin. Patoja ehkä liiaksi aukoilin virran nopeutta kiirehtäin.

Nyt kaikki pian ohi kulkenut on. Mukaan en enää tahdokaan elon aallokkoon. Aurinko nousi ja laski — päivä lopussa on.

KI P

dyttihän menekki hovin omistajaa.

Tänä aamuna oli kuitenkin savotan viinavarasto kuitti. Hovissa viime yönä sattunut moisniekan juopottelu oli vienyt viimeiset putelit niin tyyten, että saivat rahtilaiset olla ilman. Ei tuota sentään kukaan kaivannutkaan. Kipakovassa pakkasessa ilmaiselle ajolle lähtevät ja uhkaavaa aikaa aavis-televat miehet eivät olleet nautinnonhimoisia, heillä oli muutakin ajattelemista. Näistä huolimatta pisti kuitenkin odottelijain puhellussa esiin luontainen hilpeys sellaisena kuin se karjalaisissa pilkahtaa aina, olipa sitten tilanne millainen tahansa. Näillä tarinoilla oli kuitenkin hääkivensä, joka pilasi yhtenäisen mielialan.

Se oli eräs Häkkyrä niminen pienehkö mies, hovin alustalais-talonpoika hänkin ja rahdinajoon toisten keralla lähtevä. Hänestä eivät toiset ensinkään pitäneet. Mies tunnettiin härnäilijäksi, kahdella olalla kantajaksi, liikkui hahuja, että Häkkyrä toimi ropottilaisten joukossa herran kätyrinä. Tämä viimeksimainittu virka liekin antanut miehelle tukea, selkänöjää ja rohkeutta nokitteluihin.

Tällä kertaa antoi Huuhkan Martin keralla saapunut tyttö Häkkyrälle aihetta pilaan ja pistelyihin. Puheet lausuttiin miten sattui suuhun tulemaan, raa'an kaksimielisinäkin, sillä senlaatuinen mies ei liioin lajittelle puheitaan.

Jo tupaan mennessään tunsimartti omituista läylövä vastenmielisyyttä. Hän arvasi, että hänen mukanaan matkaava tyttö härttäisi huomiota, ja poika oli-

siltä varalta varustautunut, ajatellen osaavansa ivaaajille vastata nasevasti. Mieluisempaa olisi ollut Martille olla sisälle menemättä. Nyt ei kuitenkaan ollut mitään muuta mahdollisuutta kuin pirttiin työntyminen. Tätä Huuhkan pojan mielessä ailahtelevaa tunnetta ei ole käsitettävä arkuudeksi tahi Lillan mukana olon häpeämiseksi. Pojan suhde tyttöön oli niin hennon väräjävä ja herkkää, että ajatuskin sen vähimmästakin loukkaamisesta tuntui painostavalta.

— On se poika tuo Martti, on — aloitti Häkkyrä.

— Osaa laittaa asian laadulleen. Kelpaa pojan ajella, kelpaa!

Uuninvieruspenkillä istuva tyttö säpsähti ja hänen poskilleen kohosi äkkilentoinen puna, jota tuikkulampun heikossa valaistuksessa ei kuitenkaan selvästi huomattu. Marttiin ei näyttänyt huomautus enempää koskevan, hän katsahti vain syrjäsilmyksin mieheen, kasvoillaan kysyvä ilme.

— Saisitkin nyt ensi hollille antaa uon tytön minun rekeeni, jatkoi Häkkyrä. — Sinä nuori mies tarkenisit ilmankin, minua vanhempaa tuo lämmittäisi!

— Mitä lähdit kun et tuntunut kuitenkaan tarkenevasi! vastasi Martti nasevasti.

— Häkkyrä kärvistelee matkassa viran puolesta, murahti joku joukosta puoliääneen. Häkkyrä ei ollut huomautusta kuulevinaan, härnäili vain Marttia.

— Taitaa poika olla ihan tyttöön naattunut? Vissiin viime yönäkin sen vieressä makasit?

— Somaahan tuon luona oli olakin. Sinulleko minun pitäisi tiiliä tehdä töistäni, hyvällekin piisarille? puolusteli poika hätäntymättä, vaikkakin tunsin tarinan kovasti kiusaavan.

— Ylpeä tunnut olevan poika. Isäsi on malttimies, näyttää nali-

kasta polvi muuttuvan.

— Mitä sinä härnäät, Häkkyrä! Anna pojan ja tytön olla rauhasa, kielteli Holman Simo Häkkyrä.

— Te ette ymmärrä leikkiä. Suottahan minä vain narrailen.

— Anna ihmisten lasten olla rauhassa ja mennä omin menoin matkallaan. Ei sinulla ole niihin mitään tekemistä!

— Koettelin vaan pojan ja tytön luontoa!

— Häkkyrä on hovin puntari, joka mittaa ihmisten luonteet. Kymmeniekka mittaa viljat, moisniekka lukee rahat ja Häkkyrä tutkistelee, punnitsee luonteet. Sillä lailla tehdään tarkkaa — kuuluu taas taannoisen miehen pistävä ääni nurkkauksesta. Naurun rohotukset palkitsivat hänen ivansa.

— Mitä sinä sanoit? kivahti Häkkyrä.

— Siitä tuli, sivuitseksi meni.

— Tiedä mies, mitä haastat. Sinä nouset hovia vastaan!

— Mene kantelemaan!

Härnäilijä katsoi tällä kertaa parhaaksi perääntyä uhitteluisaan ja vaieta, sillä tarina rupeesi kääntymään tiukanlaiseksi. Hän paneutui istumaan uuninkuvejakun nenälle, ruveten kaivelemaan piippuaan.

Lilla oli ollut jävinän alkaessa arka, melkein pä pelästynyt, kun tarinat kohdistuivat häneen, sillä metsämökissä kasvaneelle ja eläneelle tytölle olivat Häkkyran puheet outoja. Nähtyään kuitenkin Holman Simon ja toisten miesten olevan Martin puolella sai tyttö takaisin rauhallisuutensa.

— Mitäs sinä sanot sirkkalintu, käytkö kyytiini, kiesoitteli Häkkyrä siitä penkin nenältä Lillaa.

Mitään vastaamatta nousi tyttö, käveli lattian yli ja istui toiselle penkille, Holman Simon ja Martin

väliin. Miehet räjähtivät nauramaan Häkkyrälle.

— Rukkaset! huudahti nolattu mies. — Kuka ostaa rukkaset?

— Menevät ne sinulla itselläsi-kin, hovin puupölkkyjä lataillessa, kuului miesten joukosta.

Aamu alkoi kirkastua päiväksi, mutta ei näkynyt hovin hoitajaa, ei kuulunut työvoutia. Iltasilla alkanut juopottelu jatkui hovissa yhtämittäisenä meluna ja olisit voinut kestää toiseen iltaan, jollei savotalta olisi sanottu viinan loppuneen. Kypsinä olivat hovin suu-remmat sekä pienemmät "niekat", pehmeinä kestissä olleet lähihovien isännät ja kekkulina laulelivat kasakat kartanon tallinpäässä sijaitsevassa tuvassa. Ainoana jotenkin jalkeilla olevana nähtiin vain Petäjärven hoitajana toimiva venäläinen Denikin, alustalaisten kääntämällä nimellä "Tenikka". Tämä kasakkatyypinen, mustaverinen, täysipartainen mies, lienee ollut joukon vanterin, kun oli viimeiseksi pystyssä, tahi lie häntä juomingissa pidättänyt tietoisuus isännyydestään. Tämän viimeksimainitun näytti hän ainakin hyvin tajuavan, sillä saatuaan kuulla polttimolta varaston loppuneen nousi hän ylös tuimentuneena, tempaisi seinältä olevasta hirven-sarvinaulakosta kasakkapampun ja lähti savotalle.

Siinä mäkeä laskeutuessa myrtyi moisniekan mieli yhä enemmän. Missään ei näkynyt työ- ja ajoliikettä, vaikka aamu oli ehtinyt kirkkaaseen päivään. Kymmenkunta hevosta reslarekineen seisoskeli savotan edustalla loimitettuina, eteen heitettyjä heiniä rouskutellen. Tehtaan piipusta kohoili sauhua unevana, lievän laihana. — Pirkkele, sattana, mutisi Tenikka loivaa mäkeä kävellessään, ja hänen uljaat silmänsä saivat ryhevien kulmien alla ta-

vallista kinteämmän käskijänilmeen.

— Hovi makamas, hepone seinävieri seisomas ku kirkkomäki, hittu tulemas, perkkele, haasteli harmistunut isäntä savottaa lähetessään ja heilutteli uhkaavasti pamppuaan. Horjahti tulija puolelle ja toiselle, mutta tanitti vastaan ja säilytti tasapainonsa.

Kun Petäjärven isäntä oli päässyt savottatuvan edustalle, josta kovaksi tallattu, paljosta kävelystä mustunut polku olisi vienyt tehtaaseen, tuntuivat ajatukset hänen sameissa aivoissa muuttuvan. Pakkaskuiva, raitis aamuilma oli vaikuttanut mieheen virkistävästi, joskin samalla myöskin ärhentävästi. Tenikka ymmärsi, että syy tähän hevosten seisottelemiseen ja toiminnan pysäyttämiseen oli hänessä itsessään eikä suinkaan ropottilaisissa. Kuitenkin tahtoi moisniekka nähdä asiat sellaisina, että hän itse oli viaton ja rahtilaiset syyllisiä. Muistamatta enää polttomestarin riensamasta, mikä lähtiessä oli ollut hänen aikomuksensa, työntyikin Tenikka savottatupaan, jossa reisulle lähtevät miehet olivat.

Jatkuu

Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYMALAMME

ja

MYYMALAAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

ANTTI KUISMA

Haitermaa, kotikyläni SISARENI

Sisareni Anna-Liisa omasi harvinaisen hyvän muistamisen lahjan. Hän suoriutui niin kiertokoulun (johon ohjattiin meidät jo n. 5-vuotiaana) kuin kansakoulunkin tehtävistä, minuun verrattuna, kuin leikiten. Luokalle tai "laiskalle" jäämisestä ei ollut pelkoa. Hänen lukemisen halunsa tuntui ehtymättömältä. Kun kirjastoa ei ollut kylällä, enempää kuin kotonakaan, tulivat vähäiset sanomaym. lehdet häneltä tarkoin tutkituksi. Oikea vanhan-ajan almanakkakin niin, että nimien luettelo tammikuun alusta vuoden loppuun meni ulkolukuna kuin vettä valaen. Lieneekö vieläkään toista laistansa allakan-taitajaa?

Kansakoulun käytyään, ennen rippikoulua, oli hänelle harrastuksiin nähden tulla toimeettomuuden kausi. Tämän torjumiseksi hän serkkujensa ja muiden ikäistensä kylän tyttöjen kanssa perustivat "tyttö osaston", kerhoksi kai niitä nyky-oloissa kutsutaan. Tämä tyttö-osasto lienee toiminut paikakunnan nuorisoseuran ala-osastona. Sen puitteissa saivat tyttävät purkaa toiminta tarmoaan. Mi-

tä muuta kokoontumiensa ohjelmat lienevät sisältäneet, en tiedä. Ainakin niissä harjoiteltiin ohjelmaa yleisötilaisuuksiin, joita piti-vät kesäaikana. Siksi "sarraimien" (rehulatojen) kysyntä oli alku ke-sästä vilkasta tilaisuuksien pito-paikoiksi, mutta luovutettiin niitä varten tuvatkin käytettäväksi. Ai-nakin kerran näin tapahtui koto-nani. Sisareni tiedusteltua isältä-ni "sarraimen" käyttö lupaa, isä sanoi: — Sarraimeen en luppaa, mut tuvas saatte iltamanne pittää!

Ohjelma näissä tilaisuuksissa oli runsas ja vaihteleva, johon kuului tavan mukaan näytelmäkin. Kyläläisten arvostus tyttöjen har-rastusta kohtaan ilmeni yleisön runsaudessa heidän tilaisuuksis-saan.

Räisälän kansanopisto jäi aino-aksi sisareni opiskelun mahdolli-suuksista jatkossa. Ajan henki soi tytöille elämän tehtäväksi olla per-heenäiti ja siihen katsottiin opis-tokoulutus riittäväksi. Opiston an-siota lienee ollut se, että sisareni harrastuksiin liittyivät tämän jäl-keen, muun ohella, myös kudonta- ja ompelutyöt, joissa hän osoit-tautui myöskin hyvin taitavaksi.

Edellä mainitut harrastukset ei-vät kuitenkaan saaneet sammu-maan liekkiä joka koulu-aikaises-ta kipinästä oli syttynyt hänessä Thalian palveluksessa. Näytelmä-hartaus, muiden ohella, täytti hä-nen lyhyeksi jääneen elämänsä ja se lienee ollut hänelle itselleen harrastuksista antoisin ja rakkain

Tästä harrastustehtävästään, kesken kiertueen, sairaus otti hä-net syleilyynsä ja sitoi vuoteeseen lyhyeksi ajaksi, ajallisen elämän viime päiviksi.

Kuitenkin niin pitkäksi ajaksi, hänen onnekseen ja jälkeen jää-neiden lohduttavaksi iloksi, että ajallisen ja iankaikkisen elämän arvojen erot hänelle sen kestäessä selkiintyivät. Siirtyminen ajalli-suudesta ikuisuuteen oli toivottua ja Ylhäiseen Isänmaahan pääsy odotuksen täyttymys. Maan jossa murheet muuttuvat riemuksi ja risti vaihtuu kruunuun.

Kaksikymmentäkolme vuotiaana hän sai siirtyä "Kotihin maasta orjuuden, laaksosta murheen tai-vaiseen. Kuolema vaihtui elo-hon..."

Jatkuu

MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Sääksjärven varjoja sijoit-taessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kai-kissa raha-asioissanne.

Sakkolan sotainvalidit ja veteraaniveljet

Sakkolan sotainvalidikerhon ko-kous oli 12 joulukuuta Tampereel-la. Tässä tilaisuudessa heräsi aja-tus, että saisimme tuoda ajatuk-siamme julki entisen kotiseutum-me Suvannon Seutu-lehdessä ja näin kerhomme puheenjohtaja Martti Karonen esitti meille: Ot-taisimmeko yhteyttä sotaveteraa-niveljiimme ja -siskoihin. Olisiko

aiheellista toimia yhdessä asioit-temme parissa? Tähän k.o. asiaan kerhomme jäsenillä ei ollut muu-ta mielipidettä kuin yksimielisesti hyväksyä yhteitoiminta-ajatus ja toivottaa veteraanisiskot ja -vel-jet tervetulleeksi seuraamme, sekä jo nyt 03.02.1979 vuosikokouk-seemme IKAALISTEN terveyskyl-pylässä. Yhteys Martti Karoseen osoitteessa Rusko 33710 Tampe-re 71. Puhelin 931 - 630 706.

Karjalaisen kulttuurin tapahtuma Punkalaitumen Yli-Kirralla

T: Edelleen soluu yhä elämän virta...

A: Kulaiset kuvat laati kohtalon virta...

T: Ken on Laatokan äärellä kasvanut, hän ei lepoon tyytyä voi, ken on kuohuja Suvannon kuunnellut, hänen povensa sykkää, soi.

Hän on nähnyt kuin hyöky harjansa puki vaahtoon valkoiseen ja uhmaten tahtoi taistella elon hetkeen viimeiseen.

Ja kun päivän säteissä kuohunnat sai hopeapirskuntaan, hän aatteli: Eloni unelmat vien määrään kauneimpaan:

Ja jos kalliosärmät sulullaan tien minulta tukkeaa, niin uskoni kymi kulullaan ne ylitse ponnistaa!

A: Taas kypsyneenä saapuu elok kuin vanha tuttu kantamuksin hyvin, ja viljelijän huolet unhoittuu, kun aittain laarit täyttyy kultajyvin.

Hän tyytyväisnä tuossa hyräilee, kun kuhilastaan illoin hatuin peittää, ja ensi kuudan näitä katselee, kun maisemille lempeet varjot heittää.

Ja ensivalo syttyy pirttiin ja kaikki nyt niin kotoiseksi saapi, ja ensitähden vienon tuikkeihin maa tyytyväinen hiljoin uinahtapi.

Mut kuulemihin silloin kulkijan voi sävel soida tummaisesta yöstä: Tää hyvinvointi seudun rikkahan on tulosta vain entispolven työstä.

Me korpimaata emme raivanneet, on pieni ikä, lyhyt elon tiemme, on menneet polvet tässä raataneet — me entistyötä tänään eelleen viemme!

Minä kokouksen sihteerinä olin k.o. asiasta sitä mieltä, ettei meil-lä SAKKOLALAISINA ole muuta ajatusta kuin toivoa veteraanien tulevan joukkoomme. Yhteinen oli asiamme niinä taaksejääneinä vai-heina aikoina ja ei nytkään voi-da kuin kulkea "samassa venees-sä", soutaen samaan suuntaan. Toivon mahdollisimman monen jo nyt saapuvan Ikaalisiin. Olemaan mukana vuosikokouksessamme ja osallistumaan yhteiseen veljesil-taan ja nostamaan yhteisen tilai-suuden sille kuuluvaan arvoon.

HYVÄÄ VUOTTA 1979 KAI-KILLE veteraaniveljille ja -siskoil-le!

Martti Karonen Lauri Lamppu

Sakkolan sotainvalidien
kerho tiedottaa

VUOSIKOKOUS

ja yhteinen

VELJESILTA

pidetään Ikaalisten terveys-kylpylässä helmikuun 3 ja 4 päivänä alkaen klo 12. Sota-invalidit huomioikaa kokous. Retkestä kiinnostuneet Sak-kolan sotaveteraanit myös myös tervetulleita.

Johtokunta

Sakkolan Jäntevän jalkapalloperinteitä jatketaan jo ainakin neljännessä sukupolvessa

Sakkolan Jäntevä täytti 65 vuotta ja seuran palloilijat pelasivat 65-vuotisjuhlatoittelun Sakkolan pitäjäjuhliden aikana Pirkkalassa viime kesänä.

Haastajana oli Tampereelta, yhdestä suvusta koottu, Karosen perhejoukkue ja vastustajana Pirkkalan sakkolalaiset. Haasteottelulla elvytettiin sakkolalaisten perinteistä jalkapalloiluharrastusta nykyisen sakkolalaissyntyisen nuorison keskuuteen.

Niinkuin seuraava pöytäkirjaote

Sakkolan Jäntevä kutsuu

jokaista sakkolalaista urheiluhenkistä naista ja miestä, sekä nuorisoa 65-vuotisjuhlakokoukseen lauantaina 10 päivänä helmikuuta 1979 klo 12 Suomalaiselle Klubille Puutarhak. 13 Tampere.

Sakkolan Jäntevän viimeinen vuosikokous pidettiin 30 päivänä tammikuuta 1949 Tampereella, josta tilaisuudesta on kulunut jo tasan kolmekymmentä vuotta.

Viimeksi valittu Jäntevän johtokunta on seuraava: Viljo Turkinen puheenjohtaja, Aapro Jääskeläinen varapj, Toivo Viskari, Väinö Kekki, Martti Karonen, Arvi Tiinus, Einari Nuora ja Yrjö Nuora. He kokoontuvat samassa paikassa tuntia aikaisemmin ennen kokouksen alkua.

Tervetuloa

Viimeksi valittu johtokunta

Jäntevän kokouksen pöytäkirjasta vuodelta 1915 osoittaa, on jo keväällä 1915 päätetty hankkia potkupallo seuralle, eikä enää tyydytty potkimaan vain heinillä täytettyä karvahattua.

Pöytäkirja tehty Sakkolan voimistelun ja urheiluseura Jäntevän yleisessä kokouksessa Sipilänmäellä Martti Karosen talossa huhtikuun 25 päivänä 1915.

1 § Entisen esimiehen pois siirryttyä paikkakunnalta, otettiin keskusteltavaksi uuden esimiehen valitseminen ja ehdotettiin seuraavat: Alex Karonen, Matti Laamanen ja Mikko Pitkänen. Lippuäänestyksellä tuli seuran esimieheksi Alex Karonen 12 äänellä.

6 § Otettiin keskusteltavaksi potkupallo hankkiminen seuralle ja päätettiin se tilata hetimiten. Ostohomma jätettiin esimiehen huoleksi.

7 § Urheiluvälineet päätettiin tilata täydellisemmät ja tämä ostohanke jätettiin seuran esimiehelle.

8 § Pöytäkirjan tarkastajiksi määrättiin Mikko Pitkänen ja Alex Karonen.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Ville Karppanen

Pöytäkirjan oikeaksi todistavat

Hilkka Laine ja Pekka Niemi

Ylläoleva on selvää tekstiä Sakkolan vanhasta urheiluharrastuksesta.

Sakkolalaiset, jotka suurelta osalta ovat sijoittuneet Tampereen ympäristökuntiin, voisivat hyvin koota sijoituskuntien nuoret tämän sukupolven sakkolalaiset tytöt ja pojat ja osallistua Jän-

Viimeisimpiä Sakkolan Jäntevän toimintamuotoja oli 65-vuotisjuhlatoittelu jalkapallossa v 1978 Pirkkalassa Sakkolan pitäjäjuhliden aikana. Kuvassa Karosen haastajajoukkue, joka on koottu yhden perheen jäsenistä. Vsemmalla seisoo joukkueen manageri isä Karonen. Ottelun voitti Pirkkalan sakkolalaiset.

Ahon reunalta

Mitäs, jos näin sydäntalven päivinä keskellä lumen ja jään sekä paukkuvain pakkasten aikana alkaisimme ajatella mitä kaikkea kertoo sana ROMANTIikka.

Alku tähän ajatukseen on lähtöisin syksystä, olin silloin ristiäis-tilaisuudessa.

Taisi olla itse Martti Luther joka on sanonut, että emme voi estää ajatuksiemme kulkua, yhtä vähän kuin lintujen lentoa päämme ylitse.

Niin vain kävi, että minulle kesken harrasta kristillistä kastetöimistusta tulla välähti ajatus, kuin joutsen valkein siivin, mikä on tämän tilaisuuden suhde romantiikkaan?

tevän jalkapallomestaruusotteluihin jotka voitaisiin pelata vaikka Sakkolan pitäjätalvina.

Koska Suvanto-säätiö on luvannut tukea tätä joukkueurheilua lahjoittamalla komean kiertopalkinnon, vuosittain pelattavasta mestaruudesta, niin toivon tämän harrastuksen innostavan nykyistä sakkolalaissyntyistä nuorisoa jalkapalloharrastuksessa.

Ensimmäisen kiinnityksen tähän kiertopalkintoon saivat Pirkkalan Sakkolalaiset viime kesänä. Haastaneen joukkueen taholta ilmoitetaan heidän, häviöstään huolimatta, olevan halukkaita uudestaan otteluun ensi kesänä.

Viime kesäisen ottelun pääsylipputulot on luovutettu Sakkolan sotainvalidikerholle toiminnan tukemiseksi.

Jäämme mielenkiinnolla odottamaan toisissa kunnissa asuvien entisten sakkolalaisten kiinnostusta otteluita kohtaan.

Hyvää vuoden jatkoa toivoo

M. K.

Romantiikka, se on kirjallinen suunta, joka on syntynyt jo keskiajalla, mutta meille se saapui vasta verrattain myöhään viime vuosisadan lopulla, sen ensimmäiset edustajat meillä olivat Juhani Aho, Linnankoski ja Eino Leino.

Nyt se on jo hallitsevana suuntana, ei vaan kirjallisuudessa, vaan kaikkialla tässä kuohuvassa elämässä. Sitä etsitään, luetaan, se kiinnostaa mieltä. Naisten lehtien sivut täyttyvät lennokkain sanoin kuvauksista, miten syntyy romanssi, täytyy onnen unelmat.

Ei tuon romanssin esiin putkautamiseen tarvinne etelän kukkaloistoa, sen tummia kuumia öitä, jonne naisten lehdet sen usein sijaavat. Vaan alla talvisen taivaan, lumitähkien kimalteessa, kuun valjussa valossa se syttyy yhtä lempeän hauraana onnen kuvitelmana, kiehtoen kummasti aatokset arjenkin keskellä.

Se on kai sitä tunnetta, elämän henkeä, jonka Luoja aikojen alussa ihmiseen puhalsi.

Viimeistä edellisenä joulun aattona aukoi nuori vaimo, morsian vielä, lahjakääröä ja sieltä tulla pelmahti esille yöpaita! Oli väri loistavainen, kuin kesäinen nurmi. Voi, kuinka romanttinen, oli ensivaikutelma paidasta. Tuon huuhdahduksen huulille jäi hymy. Kat-

se etsi lahjan antajaa ja niin helä oli mieli ihmisen.

En tiedä kulkivatko ajatukseni kuvat kaukana tästä tilaisuudesta, vai oliko tämäkin osa sitä antia, jota tuo monivivahteinen sanakäsité ROMANTIikka ihmisen alulle suo?

En käy ratkomaan syntyjä syviä, ei se kuulu pakinan tekijälle. Toivon vain, ettei kukaan sanoisi, kun entinen tyttö: "Hyi sinnuu, mite sie nuo rivvoi viheltelet."

VIKI

Talvisäällä

Lumia lentää ristiin ja rastiin,
leikkiä lyöden ja kisaillen.
Ne vaipuvat pihalle, peittäen sen.
Ne vaipuvat kalteille kattojen.

Ei taivaalla ainutta tähteä näy.
Ei kuuht korkeeta tietään käy.
Voin hopeavaipassa hohtaa maa,
kuin aikosi juhille vaeltaa.

On varpunen pirttiinsä kulkenut,
sen uksen on tiiviisti sulkenut
— Näin luulla vain vois, tosi ei lie.
Toivehet linnun vain kevääseen vie.

Myös istuvat vanhukset huoneessaan
ja haastavat menneitä muistojaan.
Ne elämän kevääseen heidätkin vie.
Se aikaa parhainta heillekin lie.

AINI SUIKKANEN

Pärssisen Konepaja

35500 KORKEAKOSKI - PUH. 935 - 81204

Valmistamme mm:

- TERÄSHALLEJA, OVIA JA IKKUNOITA
- AUTON LAVOJA YM. KULJETUSKALUSTOJA
- KORISTETAKOTÖITÄ
- TRAKTORIN TYÖVÄLINEITÄ

Perinteitä vaalittiin ja Tyynen-päivää vietettiin

Syyskauden alkajaisissa Merikannontielle Töölössä sijaitseva Vokki-Virkki toivotti vieraansa tervetulleeksi pihlajanmarjater-
tuin koristelluissa tiloissaan. "Sä kasvoit neito kaunoinen" laulettiin yhteisvoimin Raita Karpon tukemana kaikille Tyynen-nimisille henkilöille, joista vain Tyne Virkki ja Tytti Niiles olivat paikalla.

Logonomi Aune-Maria Kairinen selvitti nimipäivän perinnettä ja Tyynen-nimen eri muotoja akateemikko Kustaa Vilkun Etunimet -kirjan pohjalta. Rinnakkaisnimet

ja Tyyni ovat vakiintuneet nais-
tennimiksi: esim. suurlähettiläs Tyne Leivo-Larsson ja intendentti Tyne Ilma Vahter sekä fil. tohtori Tyyni Tuulio, täytti hiljattain 80 vuotta.

Musiikinopettaja Hilka-Liisa Sonnininen soitti Merikannon "Ukko Noa, ukko Noa, oli kunnan mies..." Hilka-Liisa esitti myöskin sepittämänsä Tyynen-päivän runot, joitten aihe kertoi menneestä kesästä ja syksyn odotuksesta. Mahtavasti kaikui hänen soittamanaan myös Sibeliuksen

Tervehdyksen tähän mukavaan syksyiseen tilaisuuteen toi myös kotiteollisuusneuvos Laura Korpi-
kaivo-Tamminen. Laulajatar Raita Karpo lauloi Oskar Merikannon "Punakukat" ja Norenin "Niityn kukat ihanat". Tyynen-päivän lahjat antoi yleisö Virkki-käsityömu-
seon tukemiseksi. Tyne-Kerttu Virkki kiitti sekä esiintyjä, emäntiä että lämminhenkistä yleisöä lahjoista ja mukanaolosta kodikkaassa tilaisuudessa ja tietenkin museon pirtissä juotiin hyvät nimipäiväkahvit Viipurin-rinkele-
neen.

S. B.

LAURI ALHON MUISTOLLE

15. 1. sähkössä ilmoitettiin, että sinä Lauri olit päässyt rauhallisesti toivomaasi lepoon siellä Canadian Vancouverissa 14. 1. tänä vuonna.

Kun hyvästeltiin kesällä 1969 Vancouverin lentokentällä, lupasit tulla vielä kolmannen kerran käymään täällä synnyinmaassasi, jos vain terveys sen matkan sallii tehdä.

Sinä uurastit siellä Vancouverissa Canadian-Suomalaisten hyväksi, niin henkisesti, kuin myös taloudellisesti. Näimme sen Canadian-Suomalaisten rakentaman lepokodin, jossa sait viettää nämä viimeiset vuotesi.

Suvannon Seudun lukijoille olit tuttu monelle henkilökohtaisena ystävänä, ja kirjoituksesi tämän lehden palstoilla kuvasivat niitä elämän korkeita arvoja, joita sinä Lauri itse elämässäsi pyrit uskollisesti aina noudattamaan.

Uskon, että entinen kotipitäjäsi, jossa työskentelit Canadaan lähtösi saakka, toivoo omaistesi kanssa Kekkilän puutarhurille lämmintä, ja rauhallista leposijaa Hilmasi vierellä.

Kiittäen ja kaivaten

lankosi Erkki Nuora

Tyynen ja Tyyni kuuluvat niihin viime vuosisadan jälkipuoliskolla syntyneisiin nimiin, joiden aiheena on hyvä luonteenominaisuus: "tyyni" eli siis siivo, tasainen ja hyvätapainen. Ensimmäinen tunnettu Tyyni oli miespuolinen, nimittäin lääket. lis. Tyyni Eemil Jokinen (s 1866). Sitten Tyne

Impromptu. Serenaadin puolestaan sekä muita perin kauniita lauluja esitti Kauppakorkeakoulun yliopilaskunnan kvartetti. Ekonomi Aatu Leinosen ohjailussa lauloivat siinä Tapani Iivari, Martti Toivonen ja Olli Lingren "Sua tervehdin", "Warrum bist Du so ferne?" ym.

KUOLLEITA

Lauri Alho (ent. Vähätalo) kuoli 14. 1. 79 Canadian Vancouverissa. Syntynyt Ikaalisissa 8. 2. 1899. Hän oli puutarhurina ennen Canadaan menoa Sakkolassa Kekkilän kartanossa.

Liisa Merjaniemi, o.s. Kuisma, synt. 9. 9. 1889, kuoli 12. 12. 1978 Vammalassa. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Vilakkala.

Anna Liisa Tuokko, o.s. Ukonen, synt. 28. 8. 1899 Sakkolan Riiskan kylässä kuoli 1. 11. 1978 Heinäveden terveyskeskuksessa.

Sakkolasta siirtolaiseksi lähtönsä jälkeen oli hänellä kotipaikka Punkalaitumen Orisuolla ja viimeaikainen kotipaikka Heinäveden kirkonkylässä.

Taimi Ryyppö, o.s. Viskari, synt. 22. 4. 1908 Antreassa, kuoli 13. 11. 1978 Tampereella. Hänen kotikylänsä Sakkolassa oli Petäjärvi ja viimeinen kotipaikkansa oli Tampereen Ruskossa.

Arvo Olavi Karvonen, synt. 21. 5. 1923 Sakkolan Petäjällä, kuoli 22. 11. 1978 matkalla TKS:aan. Viimeinen kotipaikkansa oli Tampere.

Emilia Kuisma, o.s. Käppi, synt. 27. 3. 1887, kuoli 27. 12. 1978 Forssassa.

Toivo Pulakka, synt. 10. 6. 1914 Sakkolan Arkuntanhuassa, kuoli 64 vuotiaana Urjalassa. Maanviljelyksen ohella hän harrasti puutöitä, etenkin valmistanut veneitä.

Tauno Johannes Koppanen, synt. 29. 4. 1913 Sakkolan Vilakkalassa. Kuoli 18. 12. 1978 pitkällisen sairauden jälkeen Keravalla. Hän oli työnjohtajana Stockmannilla Helsingissä.

Johannes (Juho) Vepsä, synt. 7. 4. 1894 Sakkolassa, kuoli 3. 1. 1979 L-H aluesairaala. Hänen nykyinen kotipaikkansa oli Tammen Mustialassa. Karjalassa hänen kotipaikkansa oli Vuoksela. Juho Vepsä oli vuosikymmenet Suvannon Seudun tilaaja.

Vuosia täyttäneitä

80 VUOTTA täytti 18. 12. 1978 Juhana Viljami Kopperoinen Sakkolan Haparaisista. Hänen nykyinen asuinpaikkansa on Lemmälän Kelho.

80 VUOTTA täytti 19. 12. 1978 Ester Harkomaa, o.s. Karvonen, Imatralla. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Petäjärvi.

80 VUOTTA täytti 15. 12. 1978 Loviisa Kannus, o.s. Kyllästinen, Punkalaitumella. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Vollossa.

75 VUOTTA täytti 18. 12. 1978 Yrjö Ukonen Ruovedellä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lohijoki.

70 VUOTTA täytti 31. 12. 1978 Laura Talikainen, o.s. Kurikka, Jämsässä. Hän on syntynyt Sakkolan Petäjällä, jossa oli innokkaasti mukana seuratoiminoissa.

70 VUOTTA täyttää 6. 2. 1979 emäntä Emma Kangasniemi, o.s. Kuparinen, Kankaanpäässä. Hän on syntynyt Sakkolan Lapinlahdessa, jossa jo harrasti Martta-toimintaa ja kuorolaulua. Avioliitto 1943 Toivo Kangasniemen kanssa, jonka jälkeen tuli kotipaikaksi Kankaanpää.

Jatkosodan päätyttyä ja miehensä palattua sodasta he rakensivat uuden kodin miehensä kotipaikalle. Harrastivat maanviljelyksen ohella lihan välitystä ja kauppaa, etenkin torikauppaa jossa oli tarjolla lihaa, makkaraa, maanviljelystuotteita ja kotona paistettuja Karjalan piirakoita.

Myös karjaa oli ja emakot possuineen kuuluivat työohjelmaan.

Kävimme kesäisin ihailemassa kaunista kotianne ja ihanaa järvi- maisemaa. Kaikki oli hyvin. Elettiin onnellista perhe-elämää ja oli kaksi poikaakin varttumassa mieheksi... Tätä yhteistä taivalta kesti 20 vuotta, kunnes suru kohosi kodin, sillä miehensä kuoli yllättäen sydänkohtaukseen. Olit surun murtama.

Nyt on tuokin aika taakse jäänyttä sinultakin. Olet poikasi kanssa jatkanut kodin pitoa entiseen tapaan.

Olet saanut terveyttä, josta saamme kiittää Korkeinta. Olet säilynyt pirteän nuorekkaana kiireenkin keskellä.

Muistan ennen kotona sanomasi ajatuksen: — Kesällä pitää olla ahkera kuin muurahainen! Olithan sisaruksista vanhit ja jouduit tekemään jo lopsuuskodissa ahkerasti työtä.

Nyt toivoisin jo sinunkin saavan lepoa työstä ja tilalle harrastuksia, joita on nykyisin järjestetty vanhemmille ihmisille, kerhoja ja vastaavia tilaisuuksia.

Sakkola-juhla on sinullekin suuri virkistys tavallisen arjen keskelle, sillä siellä tapaa aina saman ikäisiä tuttuja ja voi vaihtaa ajatuksia.

Nyt alkavalle vuosikymmenelle toivon Onnea ja Menestystä!

Sisaresi Helvi

50 VUOTTA täytti 14. 1. 1979 Taimi Vuottilainen Lempäälän Sääksjärvellä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Lupra.

70 VUOTTA täytti 15. 1. 1979 Anna Siviä Kallonen, o.s. Lepänen, Piikkiössä. Hänen entinen kotikylänsä oli Sakkolan Kelja.

85 vuotta täyttäneelle Ida Kata-riina Leppä-aholle 14. 1. 1979

Meistä harvan näin korkeaan ikään on Herra siunannut. Hänen armosilmänsä korkealta on puoleesi katsonut.

Se ei pelaa joka pelkää niin usein lausutaan.

Toimituksen tuoli

Tätä kirjoitan marraskuun viimeisellä viikolla, on pimeä aika, niin hämärää kuin aina on ennen joulun joutumista.

Koti-Karjalassa tämä joulun odotuksen hämärä saapui jo tuntia aikaisemmin illalla siitä syystä, että päivä nousee idästä ja laskee länteen, silti joulun hämärä aika oli sekä toivottu, että peloittava lapsena ollessa. Sillä lapsena oli kova halu päästä postia hakemaan runsaan kilometrin päästä asemalta. Sekin oli sitä joulun odotusta, joka on joulupostin saapuminen vieläkin, edellytyksin, että jos me muistamme joulua niin joulu saapuu meille. Juuri sitä joulun sanomaa: Tehkää toisillenne, niinkuin toivotte tehtävän itsellenne!

Olet pelannut sinäkin pelkäämättä, sen kohdallas todeksi saa.

Jo nuorna ollessasi Atlannit pauhut sinut kauas kuljettaa. Paras elosi siellä kauneimman hohteen, saa kukkaan puhkeamaan.

Iltatähti ja linnunrata sinua seurailee.

Hyvyyden enkeli puolehes niin usein katselee. Kaunis ja pitkä elämänpaari, niin mieltä lämmittää. Mieleemme kauniit muistot tästä päivästä meille jää.

Syntymäpäiväs kunniaksi sinulle kukkamme toimme. siunausta toivomme ja olkoon kirkas uusi huomen!

Kaikkien ystävien puolesta

Laina Huuska

Ei siihen aikaan lapsuudessa postista kovin paljon joulutervehdyksiä tullut, muutama kortti vain. Saapui sentään Yhteishyvän joulunumero, jossa oli aina paljon lukemista, Sakkolan osuuskaupan joulutervehdys toisten

joukossa sentään ja mikä parhaita, oli "Sattuman Ville" perheineen!

Silloin postissa meni paljon aikaa, ainakin jouluna. Kun oli jo toiveita siitä, että luukku avautuu lopulta järjesti asemamies Virtanen meidät pojat, niinkuin aikuisetkin, kiinteään jonoon jossa ei saanut kunnolla edes tapella etupaikoista. Postia ei silloin jaettu, se täytyi aina ANOA luukusta. Aikaa meni siksi, että posti ensin lajiteltiin kasoihin pöydälle ja kun yksi kerrallaan sai kurkistaa luukusta ja luetella tähän tapaan: — Matti Nuora, Mikko Nuora, Aino Nenonen, Bertta Räisänen ja Pek-Saukkonen! Herra asemapäällikköä ei rouvalle tarvinnut sanoa, mutta jos herralle jäi sanomatta voi luukku loksahdella nenän edessä kiinni jopa jouluna!

Kaikilla lapsilla lienee jonkinlainen hämärän pelko synnynnäistä, niin minäkin hiihdin tämän vajaan kilometrin metsätaipaleen senkuin voitelemattomilla suksilla pääsin. Vaikka siihen liittyi kyllä myös ponnistuksen ilo, kun tunsin suksen suihkavan talvisella hevosuralla, sillä Sakkolassa oli sentään lumikeli lähes joka joulu, vain vuonna 1924 muistan mustan joulun.

Toinen herkempi joulumuisto on estottomista lasten esiintymisistä kansakoulun "joulupuulla", joulujuhlassa. Oli monenlaista ohjelmaa ja kansaa kosolti, vaikka opettaja koettikin valistaa, että tilaisuus on tarkoitettu vain lasten omaisille, silti myös "lisääntymättömätkin" tulivat joukkoon, joten pois purkaantumisessa oli ovelta kovaa tunkoa.

Juhlapukuisten lasten esittämää

ohjelmaa oli jokaisen tietysti kiintoisaa seurata. Olihan ohjelman suorittajien joukossa hyvin lahjakkaita esiintyjiä, jotka aikuise- na ovat saaneet tunnustusta suuremmissakin tilaisuuksissa esityksistään.

Minun ohjelmani oli vähäistä, suureksi osaksi vain myötäelämistä toisten mukana, kun olin hiljainen, jopa sulkeutunut poikana. Muistan kerran jouluevanke- liumin lukeneeni ja kerran olin kuvaelmassa "Tammikuu". Tässä kuvaelmassa aloitin näin: "Olen tammikuu, mua moni kammoksuu kun olen ankara..." Siinähan tuo on sanottuna. Lienee joskus tullut sanottua ja kirjoitettua ankaraa ja tuhmaa tekstiä. Silti kuvaelman "Tammikuu" päätti ohjeensa tähän lauseeseen: "Ystävyttä, rakkautta etsikää, niin lämpe- nee myös talvisää..." Tämä on vieläkin joulun sanomaa. Ja toivotan Teille jokaiselle Hyvää Joulua ja Onnea vuodelle 1979.

Koska edellä luettuun joulupaki- naan ei löytynyt palstatilaa joulunumerossa ja minulle on "surkutteltu", että "paljon puuttui kun ei istuttu tuolilla", niin nyt on tullut myöhestyneenä tähän uuden vuoden ensimmäiseen numeroon.

Myös "Sakkolan laulu" -runosta jäi kirjoittajan nimi pois, taitossa tuli alareuna vastaan. Kirjoittaja on Elsa Tuokko.

Loppuvuosi toi oikein mukavasti uusia tilauksia, mutta olen vastaavasti joutunut katkaisemaan 50 osoitetta, suurin osa niistä on joukostamme ikuisesti poistuneita ja osa sellaisia jotka ovat jättäneet tilaushinnan maksamatta. He saavat lehden heti kun ottavat yhteyttä toimittajaan. Suoraan lehden tulon kieltäneitä on vain yksi ai-

nut, tosin tapaus minua kovasti ihmetyttää ja harmittaa.

Näin on vuosi 1979 lähtenyt alkuun ennätyspakkin, mutta toivotaan silti lämmintä ja hyvää vuotta.

Hammaslääkäriksi

valmistui Anna-Liisa Arve Turussa. Hänen äitinsä on Maire Arve, o.s. Vulli, Sakkolan Rökky- lästä.

Apuhoitajaksi

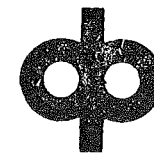
on valmistunut Tampereen Pirkanmaan Sairaanhoidon-opistossa 20. 12. 1978 Lea Marjatta Hakola, o.s. Sirkiä. Äiti Helmi Sirkiä, o.s. Huuska, Sakkolan Rökky- lästä.

**KEVÄTJÄÄT
KUTSUU
PILKILLE!**

**Kaikki
tarvikkeet
saa meiltä.**

Lempäälän Pyörä

Tauno Hynna
37550 MOISIO

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

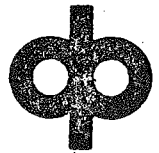
NYT SÄHKÖLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIJA

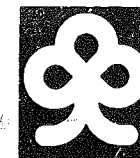
Vesilahti
puh. 931 - 739 541

Valkeakoski
puh. 937 - 41 810

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

*joustavaa
pankkipalvelua*

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvo - palvelee

LEMPÄÄLÄN PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseu-
tulehti, ilmestyy 1979 8 ker-
taa vuodessa.

Tilaushinta 25 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista
alennus.

Toimituksen ja konttorin osoi-
te 37370 Narva. Puhelin
931 - 734 843.

Postisiirtotili TA 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspank-
ki 37370 Narva. Käyttötiliin
numero 551105 4000 2770.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö,
Helmi Uosukainen, Uuno
Pulakka, Eero Koppanen ja
Väinö Kekki.